

1

Joyce

Hadi Elizabeth'le başlayalım, olur mu? Bakalım bu bizi nereye götürecek?

Onu elbette tanırdım, zaten burada Elizabeth'i tanımayan yoktur. Larkin Court'taki üç odalı dairelerden biri onundur. Yanılmıyorsam şu köşedeki, terası olandı. Bir defasında da Elizabeth'in, pek çok nedenden ötürü üçüncü kocası olan Stephen'la bir bilgi yarışmasında aynı takımında bulunmuşluğumuz vardı.

İki ya da üç ay öncesiydi, öğle yemeğindeydim. Menüde kıymalı börek vardı, demek ki bir pazartesiydi. Elizabeth, "Görüyorum yemek yiyorsun ama" dedi, "rahatsız olmazsan sana bıçak yaraları hakkında bir soru sorabilir miyim?"

"Yok, olmam, tabii ki sorabilirsin" dedim ya da o anlama gelen bir şeydi söylediğim. Her şeyi tam olarak anımsayamıyorum zaten, bunu en baştan belirtiyim de. Neyse, bunun üzerine elindeki bir karton dosyayı açtı. İçindeki bazı daktilo edilmiş belgelerle eski fotoğraflara benzer bir şeyleri uçlarından görebiliyordum. Sonra doğruca konuya girdi.

Elizabeth bıçaklanmış bir kızı gözümün önüne getirmemi istedi. Ben ne tür bir bıçak olduğunu sorunca normal bir mutfak bıçağı olabileceğini söyledi. John Lewis marka. Markasını o söylemedi, ben hayalimde öyle canlandırdım. Ardından kızın göğüs kemiğinin tam altından üç ya da dört kez bıçaklandığını düşünmemi istedi. Çok fena bir şekilde ama herhangi bir atardamarı kesmeden bıçak birkaç defa sokulup çıkarılmış. Çevredeki

insanlar yemek yemekte olduklarından bunları söylerken çok kısık sesle konuşuyordu, sonuçta onun da belli sınırları vardı.

Sonra ben sözünü ettiği bıçak yaralarını düşünürken, Elizabeth bu kızın kan kaybından ölmesinin ne kadar süreceğini sordu.

Bu arada, yıllarca hemşirelik yaptığımı belirtmeliyim yoksa buna bir anlam veremeyebilirsiniz. Elizabeth bunu bir şekilde biliyor olmalıydı, o zaten her şeyi bilirdi. Neyse, onun bana sormasının nedeni buydu anlayacağınız. Lafı neden uzatıp durduğumu merak etmişsinizdir. İlerledikçe bu yazma işini öğreneceğim, söz.

Bir yanıt vermeden önce elimi, ekranlarda zaman zaman gördüğümüz gibi, ağzıma götürüp dudaklarıma hafifçe vurduğumu anımsıyorum. Siz de deneyin, daha zeki bir hava veriyor. Neyse, kızın kilosunu sordum.

Elizabeth dosyadaki bir belgeyi parmağıyla takip edip kızın kırk altı kilo olduğu bilgisini yüksek sesle okudu. Ama bu ikimizi de afallatmıştı çünkü kırk altı kilonun tam olarak ne anlama geldiğini bilmiyorduk. Kafamdan, acaba yirmi üç stone¹ gibi bir şey midir diye geçirdim. Bire iki olarak düşünmüştüm. Öyle tahmin etsem de inç ve santimetre sistemlerini birbirine çevirmeyi hep karıştırdığımdan, emin de değildim.

Elizabeth elindeki dosyada cesedin bir fotoğrafı olduğundan kızın kesinlikle yirmi üç stone olmadığını söyledi. Salona dönerek, “Biri Bernard’a kırk altı kilonun neye denk geldiğini sorar mı?” diye seslenmeden önce dosyayı önüme uzattı.

Bernard, şu daha ufak masalardan terasa en yakındakinde hep yalnız başına otururdu. Onunki Masa 8’di. Bilmeniz gerekmez ama yine de Bernard’dan biraz bahsedeceğim.

Bernard Cottle, Coopers Chase’e ilk geldiğimde bana çok nazik davranmıştı. Yabanasması getirmiş, geridönüşüm çizelge-

1) Britanya’da kullanılan 14 libreye (yaklaşık 6,35 kg) denk gelen ağırlık ölçüsü. [ç.n.]

sini açıklamıştı. Burada dört farklı renkte çöp kutusu var. Dört! Bernard sayesinde yeşilin camlar, mavinin de kâğıt ve kartonlar için olduğunu öğrenmiştim. Kırmızı ve siyah nedir dersiniz, sizden daha iyi bir tahminde bulunamam. Doğrusu onlarda görmediğim şey yok. Hatta bir defasında biri içine faks makinesi bile atmıştı.

Bernard bir bilim dalında profesördü. Dünyanın değişik yerlerinde çalışmıştı ki o zamanlar henüz kimsenin adını duymadığı Dubai de o yerlerden biriydi. Mesleğinden bekleneceği gibi, öğle yemeğine takım elbise giyip kravat takarak gelirdi ama yine de *Daily Express* okurdu. Yandaki masada oturan Ruskin Court Blokları'ndan Mary, ona seslenerek kırk altı kilonun ne kadar ettiğini sordu.

Bernard başını salladı, Elizabeth'e, "Üç küsur libre eder" dedi.

Bernard böyledir işte.

Elizabeth teşekkür etti, "Doğru gibi görünüyor" dedi. Bernard da kare bulmacasına döndü. Sonradan santimetre ve inç hesaplarıma bir baktım, en azından o konuda yanılmadığımı gördüm.

Elizabeth sorusuna döndü. Mutfak bıçağıyla yaralanan kız ne kadar daha yaşardı? Müdahale edilmezse yaklaşık kırk beş dakika içinde öleceğine dair bir tahminde bulundum.

"Peki Joyce" deyip yeni bir soruya geçti. "Ya kıza tıbbi müdahale yapılmışsa? Bir doktor değil de yaraya tampon yapabilecek biri tarafından? Belki bir ordu mensubu ya da öyle bir şey?"

Zamanında çok sayıda bıçak yarası görmüşlüğüm vardı. İşim, burkulmuş bileklerden ibaret değildi. Neticede, "Yani" dedim, "o zaman hiç ölmeyecektir." Ki gerçekten de ölmezdi. Bu, onun için pek eğlenceli olmazdı ama yarası da tampon yapıp kapatılamayacak gibi değildi.

Elizabeth başını sallayıp o zamanlar hiç tanımadığım İbrahim'e birkaç ay önce tam da bunu söylediğini belirtti. Dedim ya, bunlar birkaç ay öncesiydi.

Bu, Elizabeth'i pek tatmin etmemiş gibiydi; ona göre kızı erkek arkadaşı öldürmüştü. Ben de genelde bunun doğru olduğunu biliyordum. Siz de böyle şeyleri hep okursunuz ya.

Buraya taşınmadan önce tüm bu sohbeti tuhaf bulurdum ama buradaki herkesi tanıyınca bunun gayet normal olduğunu anladım. Geçen hafta naneli çikolatalı dondurmanın mucidiyle ya da sözde mucidiyle tanışmıştım. Bu bilgiyi teyit etme olanağım da ne yazık ki yok.

Elizabeth'e küçük de olsa bir yardımım dokunduğuna memnun olmuşum, o yüzden ben de ondan bir iyilik rica etmeye karar verdim. Ona cesedin fotoğrafına bakmamın mümkün olup olmadığını sordum. Benimki sırf profesyonel bir meraktı.

Elizabeth'in gözleri sevinçle parlamıştı, öyle ki buradaki insanlar ancak torunlarının mezuniyet fotoğraflarına bakmayı istediğinizde bu kadar sevinirlerdi. Dosyasından bir A4 kâğıt çıkardı, ters çevirip önüme koydu, kendilerinde her şeyin kopyası olduğundan, "Bu sende kalsın" dedi.

Ona ne kadar nazik olduğunu söyledim, o da "Önemi yok ama sana son bir soru sorabilir miyim?" dedi.

"Elbette" dedim.

Sonra, "Perşembeleri müsait oluyor musun?" dedi.

İnanıp inanmamak size kalmış ama onların perşembe günlerini ilk defa böyle işitmiş oldum.

2

Polis Memuru Donna De Freitas bir silahı olsun istiyordu. Omzunda taze bir mermi yarasıyla terk edilmiş ardiyelerde seri katilleri kovalamak, sonra da meseleyi acımasızca halletmek çok hoşuna giderdi. Belki de viskinin tadına alışı, partneriyle bir ilişki yaşardı.

Ama yirmi altı yaşındaki Donna, bu yolda ilerlemek için şimdilik çok çalışmak zorunda olduğunun farkındaydı. O gün saat 11.45'te, yeni tanıştığı şu dört emekliyle aynı masaya oturmuş, öğle yemeği yiyordu. Ayrıca şu son bir saat ya da o civarda bir sürenin de epey eğlenceli geçtiğini itiraf etmeliydi.

Donna, “Ev Güvenliği İçin Pratik İpuçları” konuşmalarını daha önce de defalarca yapmıştı. Bugün ileri yaştan geleneksel bir dinleyici kitlesine sahipti. Battaniyelerini dizlerine kadar çekip oturanlar, ikram edilen bisküviler, arka sırada keyifle kestiren birkaç kişi. Donna, her defasında aynı uyarılarda bulunuyordu. Şu çok önemli konulara dikkat edilmeliydi: Pencerele kilit takılacak, kimlik kartları sorulup kontrol edilecek ve nereden geldiği belli olmayan aramalarda kişisel bilgiler asla verilmeyecekti. Hepsinden öte onun, bu ürkütücü dünyada öncelikle güvenli bir liman imajını vermesi beklenirdi. Donna bunun farkındaydı; polis merkezinin dışına çıkmak için bahane olduğundan, evrak işlerinden de kurtuluş sağladığından bu işe gönüllü oluyordu. Fairhaven Polis Merkezi, Donna'nın alışık olduğundan çok daha sakin bir yerdi.

Bugün kendisini Coopers Chase Emekliler Köyü'nde bulmuştu. Tamamen kendi halinde bir yerdi. Yeşillikler içinde, sa-

kin, sorunsuzdu; oraya giderken eve dönüşte öğle yemeği için uğrayabileceği güzel bir mekânı da şimdiden belirlemişti. Sürat tekneleriyle seri katil kovalamaca işi bekleyecekti artık.

Donna, “Güvenlik” diyerek başladı ama aslında aklında dövme yaptırma meselesini tartmaktaydı. Beline bir yunus nasıl olurdu? Yoksa bu çok mu klişeydi? Çok acır mıydı acaba? Muhtemelen acırdı ama neticede bir polis memuru değil miydi? “Güvenlik’ deyince ne anlatmak isteriz? Yani demek istediğim sözcüklerin farklı durumlarda farklı anlamları...”

Öndeki sıradan bir el kalktı. Bu pek olağan değildi ama meslek aşkına katlanacaktı artık. Çok temiz giyimli, seksenlerindeki bir kadın bir şey söylemek istiyordu.

“Canım, burada herkes bunun pencere kilitleriyle ilgili bir söyleşi olmamasını umuyor.” Kendisine mırıltılar halinde gelen desteği görmek için etrafına bakındı.

Bir sonraki, etrafını saran metal yürütücüyle ikinci sırada oturan bir beyefendi. “Kimlik kartları da olmasın lütfen, onları biliyoruz, gerçekten ‘Gaz İşletmesi’nden misiniz yoksa hırsız mısınız?’ diye soracağız. Emin olun biz o konuda tamamız.”

Her kafadan bir ses çıkmaya başladı.

Üç parçalı kaliteli bir takım elbise giymiş bir adam, “Artık Gaz İşletmesi değil, Centrica oldu” dedi.

Onun yanındaki, kısa pantolon, terlik ve West Ham United forması giyen adam durumu fırsat bilerek işaretparmağını ortaya bir yere uzatıp, “Thatcher yüzünden, İbrahim. Eskiden devlete aitti” dedi.

Çok şık giyimli kadın, “Ya tamam Ron, otur yerine” dedi. Sonra Donna’ya baktı, başını yavaşça iki yana sallayarak, “Siz Ron’a bakmayın” diye ekledi. Yorumlar havada uçuşmaya devam ediyordu.

“Zaten kimlik kartının sahtesini yapamayan suçlu mu kaldı?”

“Bende katarakt var. Bana bir kütüphane kartı gösterseniz sizi onunla bile içeri alırım.”

“Artık sayacı okumaya bile gelmiyorlar. Her şey internetten.”

“Bulutta tatlım, bulutta.”

“Ben hırsız evimde ağırlardım. Bir ziyaretçimin gelmesi güzel olurdu.”

Çok kısa sessizlikler oluyordu. O anlarda da fısıldaşmaların ahenksiz bir senfonisi başlıyor, işitme cihazlarının sesini kimi açıyor, kimi kapıyordu. Ön sıradaki kadın bayrağı yeniden ele aldı.

“Yani... Bu arada ben Elizabeth... Pencere kilitleri olmasın lütfen, kimlik kartları da. Ayrıca bize telefon açan Nijeryalılara PIN numaramızı vermememizi de söylemeyin. Tabii hâlâ Nijeryalı dememe izin varsa.”

Donna De Freitas kendini topladı ama artık öğle yemeği için gideceği mekânı da dövme de düşünmüyordu; onun şimdi düşündüğü şey, güney Londra'nın o eski güzel günlerinde gitmiş olduğu bir toplu gösteri eğitimiydi.

“İyi de o zaman ne konuşacağız?” diye sordu Donna. “En azından kırk beş dakika bunu yapmalıyım yoksa merkezdeki mesaimden izinli sayılmam.”

“Polis teşkilatındaki kurumuşmuş cinsiyet ayrımcılığına ne dersin?” dedi Elizabeth.

“Mark Duggan'ın yasadışı şekilde vurulması hakkında konuşmak isterim. Devletin yaptırımlarını ve...”

“Otur yerine Ron!”

Zaman dolana kadar bu durum böyle eğlenceli ve tatlı bir şekilde devam etti, sonrasında Donna'ya sıcak bir teşekkür edilip torunların fotoğrafları gösterildi ve öğle yemeğine davet edildi.

İşte böylece oturmuş, menüde “çağdaş, lüks bir restoran” olarak tanımlanan yerde salatasına çatal atmaktaydı. On ikiye çeyrek kala öğle yemeği için biraz erken sayılırdı ama bu daveti reddetmek kabalık olurdu. Ayrıca eşlik etmekte olan dört katılımcının tam teşekküllü bir öğle yemeği ısmarlamanın yanı sıra bir şişe de kırmızı şarap açmış oldukları dikkatinden kaçmamıştı.

Elizabeth, “Bu gerçekten harikaydı Donna” dedi. “Müthiş keyif aldık.” Elizabeth ona, bütün yıl öğrencisini korkutan ama yıl sonu sınavından A almasını sağlayan, ondan ayrılırken de ağlayan şu öğretmenler gibi baktı. Belki de üzerindeki tüvit ceketten ötürüydü.

“Gözlerim kamaştı Donna” dedi Ron. “Sana Donna diyebilir miyim aşkım?”

“Donna diyebilirsiniz ama belki aşkım demeseniz daha iyi” dedi Donna.

Ron hemfikir olarak, “Kesinlikle haklısın tatlım” dedi. “Anlaşıldı. Şu otopark biletiyle elektrikli testeresi olan Ukraynalı hakkında anlattığın hikâyeye ne demeli? Akşam yemeği sonrası konuşmalarından yapmalısın, o işte para var. Birini de tanıyorum, numarasını ister misin?”

Donna salatanın lezzetli olduğunu düşündü ve bu öyle sık düşündüğü bir şey de değildi.

“Herhalde benden olağanüstü bir eroin kaçakçısı olurdu.” Bunu söyleyen, öncesinde Centrica konusunu açan İbrahim’di. “Bu bir lojistik meselesi, değil mi? Tabii bir de her şeyi tartıyorsun, ben bunu keyifle ve mükemmel bir şekilde yaptım. Onların para sayma makineleri de olur. Her türlü cihazları vardır. Hiç eroin satıcısı yakaladığınız oldu mu Memur De Freitas?”

Donna, “Hayır” diye itiraf etti, “ama listemde var.”

“Fakat para sayma makineleri olduğu konusunda haklıyım değil mi?” diye sordu İbrahim.

“Evet, kesinlikle var” dedi Donna.

İbrahim, “Harika” deyip şarap kadehini kafasına dikti.

Kadehini bitiren Elizabeth, “Biz kolayca sıkılırız” diye ilave etti. “Tanrı bizi pencere kilitlerinden korusun, Kadın Polis Memuru De Freitas.”

“Artık sadece polis memuru deniyor” dedi Donna.

Elizabeth, “Anlıyorum” dedi dudaklarını büzerek. “Peki, ben kadın polis memuru demeyi tercih edersem ne olur? Hakkımda tutuklama kararı çıkar mı?”

“Hayır ama sizin hakkınızda biraz olumsuz bir izlenim edinirim” dedi Donna. “Çünkü bu şekilde söylemek çok basit bir şey, bana karşı daha saygılı bir hitap.”

“Tamam ya! Şah mat. Kazandınız” dedi Elizabeth.

“Teşekkür ederim” dedi Donna.

İbrahim, “Bilin bakalım ben kaç yaşındayım?” diye iddialaştı.

Donna duraksadı. İbrahim hoş bir takım elbise giymişti, çok güzel bir tene sahipti. Harika kokuyordu. Yaka cebinde ustalıkla katlanmış bir mendil duruyordu. Saçları seyrelmişti ama hâlâ yerindeydi. Göbekli değildi, gıdısı yoktu. Ama yine de tüm bunların ardında acabalar vardı. Donna, İbrahim’in ellerine baktı. Onlar yaşı daima açık ederdi.

“Seksen mi?” diye bir tahminde bulundu.

İbrahim’in yelkenleri suya indirdiğini gördü. “Evet, tam üstüne bastınız ama genç görürüm. Yetmiş dört falan gösteriyorum. Herkes bu konuda hemfikir. Bunun sırrı pilateste.”

Donna grubun dördüncü üyesine, “Ya sizin hikâyeniz nedir Joyce?” diye sordu. Ufak tefek, beyaz saçlı bir kadındı. Lavanta rengi bir bluz, leylak rengi hırka giymişti. Çok mutlu bir şekilde oturuyor, her şeyi dikkatle dinliyordu. Ağzı kapalıydı ama gözleri parlaktı. Sessiz bir kuş gibi, gün ışığında sürekli birtakım pırıltıların peşindeydi.

“Ben mi?” dedi Joyce. “Ortada bir hikâye yok. Hemşireydim, sonra anne oldum, sonra yeniden hemşirelik. Korkarım anlatmaya değer pek bir şey yok.”

Elizabeth hafifçe homurdandı. “Joyce’a inanmayın Memur De Freitas. O, şu ‘iş bitirici’ tiplerdendir.”

“Ben sadece düzenliyimdir” dedi Joyce. “Modası geçmiş bir şey. Zumbaya gideceğimi söylediysem zumbaya giderim. Ben böyleyim. Bizim ailede ilginç olan kızımdır. Bir yatırım fonu yönetiyor, o ne demekse artık.”

Donna, “Ne olduğuna dair pek bir fikrim yok” diye itiraf etti. Joyce, “Benim de” dedi.

“Zumba pilatesten önce” dedi İbrahim. “İkisini birden yapmayı sevmiyorum. Başlıca adale grupları açısından mantıksız.”

Yemek boyunca Donna’nın zihninde bir soru gezinip durmuştu. “Sormamda sakınca yoksa, evet, hepiniz Coopers Chase’te yaşıyorsunuz ama siz dördünüz nasıl arkadaş oldunuz?”

Elizabeth keyifli bir edayla, “Arkadaş mı?” dedi. “Bizler arkadaş değiliz canım.”

Ron kıkırdadı. “İsa aşkına, tatlım, yok biz arkadaş falan değiliz. Bir tane daha alır mıydın Liz?”

Elizabeth başıyla onayladı, Ron da kadehi doldurdu. İkinci şişelerindeydiler. Saat 12.15’ti.

İbrahim de onlara katıldı. “Bence arkadaş sözcüğü pek doğru değil. Biz birbirimizle sosyalleşmeyi tercih etmezdik, çok farklı ilgi alanlarına sahibiz. Ron’u severim sanırım ama bazen çok zor biri olabiliyor.”

Ron başını salladı. “Öyle, zor adamımdır.”

“Elizabeth’in tavırları da itici geliyor.”

Elizabeth başıyla onayladı. “Korkarım bu doğru. Okul dönemlerinden beri, daima zamanla sevilen biri olmuşumdur.”